

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicijska. Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 173.

V Ljubljani, v ponedeljek 1. avgusta 1892.

Letnik XX.

Pripravljalni katoliški shod v Št. Petru.

Poročati nam je zopet o sijajnem pripravljalnem katoliškem shodu, ki se je vršil včeraj v Št. Petru na Notranjskem. Reči moramo naravnost, da tako veličastnega shoda do zdaj še nismo videli. Zbor se je vršil pred bišo župana g. Spilarja pod milim nebom. Kam pa bi bili tudi spravili te neštete množice vrlih pivških mož, ki so se ta dan zbrali na katoliškem shodu? Bilo je ljudstva gotovo dva tisoč in petsto, došlih od blizu in daleč iz raznih krajev Notranjske, vzlasti iz dekanije postojnske in trnovske.

Neumorno delavni predsednik lokalnega pripravljalnega odbora, župnik košanski, veleč. gospod M. Torkar, pozdravi pričujoče ter izrazi svoje veselje, da so se zbrali na shodu v tako ogromni množici. Po predlogu duhovnega svetnika in župnika iz Slavine, veleč. g. J. Sajevica, izvoli zbor z vsklikom za predsednika shoda veleč. g. M. Torkarja, za podpredsednike pa deželnega poslanca Hinko Kavčiča, trgovca g. J. Križaja in gosp. Vičiča, župana postojnskega.

Predsednik shodu predstavi zborovalcem vladnega komisarja g. St. Lapajne-ta ter izraža iskreno željo, naj se vrši današnji shod v lepem dostojnem redu, kakor je to pričakovati od zavednih zborovalcev. Na to naprosi gosp. dr. V. Gregorič, da izpregovori o namenih prvega slovenskega katoliškega shoda. Z isto zgovornostjo in nahušenostjo, kakor nedavno na Brezjah, pojasnjeval je tudi v Št. Petru posamezne tvarine, ki se bodo obravnavale na katoliškem shodu. Za njim se je oglašil nadučitelj iz Košane, gosp. Davorin Judnič, ter je omenjal gledé šolstva, o katerem je govoril g. dr. Gregorič, da na Notranjskem imamo katoliške, narodne ljudske šole, da torej o tem na shodu v Št. Petru ni treba še posebej razpravljati. Dr. Gregorič pa

mu pojasni, da se prvi slov. kat. shod ne boče oziral samo na razmere na Notranjskem, marveč na razmere po vseh slovenskih kronovinah ter da katoliški Slovenci v zvezi z drugimi avstrijskimi narodi zahtevajo tudi po zakonu za avstrijske katoličane katoliških šol. Zato pa daje na vsakem katoliškem shodu v Avstriji umestno in potrebno govoriti o verski šoli.

O gospodarskih razmerah je poslušalec prav iz srca in v srce govoril deželni poslanec g. Ign. Žitnik. Razkrival je rane, ki mučijo kmetovalca ter omenjal pripomočkov, ki bi zabranjevali propadanje kmetijskega blagostanja. V prvi vrsti tlačijo kmeta veliki davki z raznimi prikladami, pomanjkanje dobrih, zvestih poslov, konkurenca ameriškega in ruskega žita, razne uime, razkosavanje zemljišč, neprimerno velike dote, zemljiški dolгови z neznosnimi obrestmi, prosto ženitovanje itd. Glavni pripomočki v prospeh kmetijstva bi bili stalni kmetijski domovi, primerna domovinska in dedna postava, cenejše zavarovanje proti ognju, toči in za starost, mirovna sodišča za male prestopke, razbremenjenje z zadolžnicami, katere naj bi izdajale kmetijske zadruge, za nje pa garantirala država. Prva skrb bodi merodajnim krogom, da se na ta način tekom let amortizujejo zemljiški dolгови. Južna železnica naj zniža tarife ali pa se podržavi.

Pri tej točki oglasi se v istem smislu gospod deželni poslanec H. Kavčič ter kot zastopnik tega okraja v deželnem zboru omenja delovanja deželnega zbora v korist kmetijskega stanu. Poudarja vzlasti, da imajo v sedanjih razmerah deželni zbori le malo delokroga, ter da n. pr. vzlasti zaradi prostega ženitovanja, zaradi domovinske postave itd., kar posebno tlači kmetijske občine, deželni zbori nimajo odločilne besede. Volilci naj bodo prepričani, da bodo njih poslanci vedno spolnovali svoje dolžnosti in storili v prospeh svojih volilnih okrajev, kolikor jim bo mogoče v tesno določenih mejah de-

želnozborskih pravic. — Gospod predsednik Mat. Torkar omenja nekaterih bolj lokalnih gospodarskih stvari, o vrejevanju Pivke, gledé pogajanja Pivčanov s Trstom o vodi Bistrici-Reki, o pomanjkanju vodnjakov, o pogozdovanju Krasa, o cestah itd., potem zbor soglasno vsprejme nekaj nasvetovanih resolucij.

Na to je v navdušenem govoru razpravljaj prav poljudno kurat trnjski č. g. Matej Pintar razmerno med vero in narodnostjo. Dokazoval je, da je sv. vera najdražji zaklad človekov. Dolžnost je naša, da nauki katoliške vere prešinjajo vse naše javno in zasebno življenje, to tembolj, ker v Slovence sili tuja sapa napačnega liberalizma, ki kuži naš narod, ako se ji v pravem času odločno ne postavimo v bran. Poleg sv. vere pa se je nam Slovincem boriti tudi za domačo slovensko besedo, za katero neizprosno glasom temeljnih ustavnih zakonov naše države zahtevamo strogo enakopravnost, kakor to zahtevajo načela krščanske vere. Lep ta govor je bil sprejet z obilno, zasluženim pohvalo.

Gosp. A. Kala n izrazi veselje, da se je zbralo tako ogromno število vrlih mož na katoliškem shodu v lepi edinosti, ter izjavlja željo, da naj bi vsikdar tako ostalo, naj bi se Slovenci povsod združili v skupno delovanje za svoje svete pravice, duševne in gmotne. Zato pa potreba, da Slovence vedno živeje prešinja katoliška zavest, da iz tesnih cerkvenih prostorov ponese Slovenec to zavest seboj v javno življenje. Vera katoliška je vredna, da se ponasamo ž njo, da smo zanj Bogu hvaležni, saj uprav življenje po naukih katoliške vere zagotavlja i Slovincem duševni in gmotni napredek.

S krasnim sklepnim govorom zaključil gospod predsednik prelepo zborovanje. Kakor se je nekdaj po slovenskih taborih uspešno vzbujala slovenska zavest med narod, tako naj se sedaj po katoliških zbora širi in vtrjuje katoliška zavest. Hvala za to vsem udeležencem današnjega shoda. Pokazala ste s tem,

LISTEK

Vekoslav Progar, akademski podobar slovenski.

„Slovenec“ je že poročal, da je vrli slovenski kipar, gospod akademski podobar Vekoslav Progar v Celovcu izdelal za župnijsko cerkev v Kamniku na Kranjskem veliko, umetno dovršeno skupino Device Marije neomadeževanega spočetja. Ta skupina, prvo veliko delo, ki ga je naš rojak izdelal za svojo ožjo domovino Kranjsko, nam daje povod, da se obširneje bavimo s tem slovenskim podobarjem, oziroma z najnovejšim njegovim umotvorom, ki bode izboren kras mestni cerkvi kamniški in v čast slovenski umetelnosti sploh. Sledeče vrstice pa naj služijo i v to, da se slovensko občinstvo seznani z mladim, do sedaj med Slovenci prav malo poznanim umetelnikom slovenskim, izpod kojega spretno roko se naša mila domovina sme nadejati še marsikateriga lepega dela.

Gospod Vekoslav Progar se je porodil dne 30. oktobra 1857. leta od priprostih kmetijskih starišev v Dolenji Vasi župnije Mirna Peč na Dolenjskem. Na prigovarjanje in priporočilo pokojnega častitega g. A. Mlakarja, tedanjega župnika v Mirni Peči (umrl kot kanonik v Rudolfovem), ki je spoznal veliko nadarjenost Progarjevo, šel je naš umetelnik

učit se podobarskega dela najprej k gosp. Jerebu v Metliko, pozneje v Ljubljano k spoštovanemu kranjskemu podobarju Fr. Zajcu, kjer je ostal skozi dve leti. Za tem je bil štiri leta pomočnik pri raznih mojstrih v Gradeu, Celovcu (pri Fr. Ozbiču) in v Monakovem.

Ko je g. Progar kot pomočnik v Celovcu delal pri prenovljenju župne cerkve v Silberreggu na grobniskem polju, seznanil se je s posestnikom tamonjske graščine, visokorodnim gospodom baronom Rihardom pl. Sterneck-om. Le-ta, velik prijatelj lepi umetniji, je z vidnim veseljem opazoval spretno in ročno delovanje mladega pomočnika in ga pozneje vzel v delo v svoji graščini, kjer je ostal 13 mesecev. Gospod baron pl. Sterneck je gosp. Progarja vedno bolj nahuševal za lepo umetnijo in mu prigovarjal, naj se v svoji stroki po temeljitih študijah dobro izuri. Na odgovor mladega, ukaželjnega pomočnika, da mu za to nedostaje potrebnih sredstev, poklonil mu je visokorodni g. baron pl. Sterneck, rodem Nemec, potrebno podporo, da se je podal na c. kr. akademijo umetnij na Dunaju. Tu se je skozi štiri leta (1885. do 1890. leta) marljivo učil ter trudil in završil svoje študije z jako dobrim uspehom pod slovečim prof. E. Hellmerjem.

Po srečno in uspešno dovršenih študijah naselil se je gospod Progar na mnogostranska prigovarjanja pred dvema letoma v Celovcu, kjer res vrlo

napreduje in vsa prevzeta dela vestno ter na vseobčno zadovoljnost izvršuje.

Do dela je g. Progarju pripomogel zlasti prečast. gosp. Matej Grösser, kon. svetovalec, dekan, župnik in konservator c. kr. osrednje komisije za preiskavanje umetniških in zgodovinskih spomenikov v Kotarčah na Koroškem.

Marljivo se je trudil in izobraževal mladi umetelnik, res mojster v svoji stroki, o čemur nas ovrjujejo vsa njegova dosedanja dela, ki so povsem dostojna in lepo umetniško dovršena.

Delal pa je gosp. V. Progar: v Št. Petru nad Velikovcem, kjer je v romanskem slogu postavil nov glavni altar in prižnico. — V Svincu (Eberstein) je prenovil župno cerkev. Prenavljal je altare v Št. Ožbaldu, pri Sv. Valburgi, v Št. Boštjanu pri Vis. Ostrovici, v Otmanjah.

Jako lepo je prenovil veliki altar romarske cerkve sv. Križa nad Spod. Dravogradom, kjer je postavil i krasni novi podobi Device Mariji, in Janeza pod križem. Nadalje je postavil nove gotiške altare v Št. Urhu in Štebnu ob Volšberku. Sedaj deluje v cerkvi Sv. Jederti pri Volšberku, kjer prenavlja altare in napravlja čisto novo prižnico s podobami.

Vsa navedena lepo in pošteno izvršena dela pričajo nam, da je resna volja in vidno prizadevanje

da ste Notranjci res zavedni, kakor ste drugod na glasu.

Z navdušenimi slava-klici na papeža in cesarja, kateri so tisočeri odmevali, sklene gospod predsednik katoliški zbor.

Iskrena zahvala vsem, da se je katoliški shod v št. Petru vršil tako točno in veličastno, zasluži lokalni pripravljalni odbor, na čelu mu župnik dr. g. M. Torkar, ki je vse potrebno storil za lepo izvršitev katoliškega shoda. Posebej zahvaliti se je še domačemu duhovniku dr. g. Sitarju, ki je vkljub takim množicam vzdrževal red med ljudmi z vgladom ter mnogo pripomogel k prelepi slovesnosti. Živeli vrli Notranjci, živeli njih zavedni voditelji!

Katoliško-tiskovno društvo v Ljubljani.

(Poročilo o V. obnem zboru dne 23. julija 1892.)

(Dalje.)

Da so se razne društvene zadeve vspešneje reševale, je imel odbor v minoletem letu šest rednih sej, da ne govorimo o mnogih zasebnih pogovorih in posvetovanjih, pisanih in potih posameznih odbornikov, zlasti predsednika in blagajnika.

V I. redni seji, dne 29. septembra 1891, je bil med drugim razgovor o notranji vravnavi nove tiskarne.

V II. seji, dne 24. novembra 1891, in IV. dne 4. aprila 1892 so se obravnavale razne tekoče društvene zadeve.

V III. seji, dne 3. februarja 1892, so se predložili računi tiskarne in bukvarne za leto 1891. Kot preglednika računov sta bila izbrana odbornika gg. dr. J. Janežič in A. Kržič, ki sta jih natančno pregledala ter v popolnem redu našla.

V V. seji, dne 17. maja, smo se natančneje razgovarjali o notranji vravnavi novega tiskarniškega posloppja ter sklenili potrebno zastraž blagoslovljenja nove stavbe. Zadnji sklep smo izvršili brez posebnih vnanjih slovesnostij v nedeljo dne 24. julija in zvečer istega dne službujoče osebstvo tiskarne zmerne pogostili. V V. seji smo določili tudi čas današnjemu obnemu zboru.

V VI. seji, dne 12. julija, se je priredilo pridujoče poročilo o odborovem delovanju v minuletem letu.

Seje so bile vseskozi dobro obiskovane. Razven ljubljanskih odbornikov so se jih udeleževali tu in tam tudi vnanji gg. odborniki. Bivšemu nadzorniku tiskarne, odborniku g. Matiju Kolarju, ki je cela štiri leta jako vestno opravljal svoj posel, izrekel je odbor ob njegovem odhodu iz Ljubljane v seji dne 24. novembra 1891 enoglasno zahvalo za požrtvovalno in vspešno delovanje. Mesto njega pa je izvolil nadzornikom tiskarne podpredsednika dr. Fr. Lampeta.

Umrlo je od zadnjega obnega zboru 6 letnikov, namreč č. gg.: Andrej Pavlič, župnik pri D. M. v Polju; Francišek Pavlin, deficijent v

g. Progarja, izvrševati le dobra, umetniško dovršena in v pravem cerkvenem duhu složena dela.

A gotovo ni posebno laskavo za Slovence, da je večina navedenih cerkv — nemških in da je vrli naš podobar na Slovenskem našel doslej primeroma prav malo podpore in izpodbuje! Krivda g. Progarja to ni! Do dobrega in vsestranske se je prizadeval dobiti dela na Slovenskem — a zastonj! Res, čudili smo se, slišavši, da se temu vrlemu slovenskemu umetniku povodom zgradbe nekega narodnega hrama niti odgovora ni dalo, ko je prosil, naj se mu dá, če tudi manjše delo, marveč se je delo oddajalo — tuje em!

Ne vémo, kako naj imenujemo žalostno in za Slovence izvestno ne „slavno“ prikazen, da se z neko „stanovitnostjo“, ki bi bila na mestu v drugih slučajih, oklepamo tujega dela, in s težko prizasluženimi slovenskimi novci podpiramo oholega tujca, ki nas v plačilo za to zaničuje ob vsaki priliki; a domače vrle moči, domači umetniki itd. premnogokrat stradajo ali so primorani iskati si zaslužka na tujem. Gotovo žalostno, a — žal — res!

Velikega pripoznanja vredno je, da g. Progar vkljub takim žalostnim izkušnjam ni zgubil ljubezni do svoje mile domovine slovenske, marveč mu je iskrena želja in volja pripomoči h njeni slavi s svojim umetniškim delovanjem.

Dokaz temu je najnovejše njegovo delo velika skupina blažene Device Marije.

(Konec sledi.)

Smledniku; duhovni svetovalec Anton Fina, župnik v Sostrem; dekan Matjaž Frlj v Trebnjem; nepokojeni vikar Anton Domlešlj v št. Petru pri Gorici in Janez Kapus, župnik v Kropi. Na novo je pristopilo društvu 49 udov: 1 dobronik, 24 ustanovnikov (12 iz letnikov) in 24 letnikov, tako da šteje sedaj društvo 358 udov, namreč 35 dobronikov, 102 ustanovnika in 221 letnikov.

Gledé društvenih poverjenikov nismo, žal, nič kaj napredovali. Odbor ponavlja torej uljudno prošnjo, naj bi si gg. udje v vsaki dekaniji o dobri priliki izvolili po jednega poverjenika ter naznanili odboru. Dekanatu cirkniškemu, moravškemu in vipavskemu pa izrekamo hvalo, ker so si za naše društvo izvolili poverjenike, ki so blage volje zneske udov-letnikov pobrali in odboru poslali.

Iz začetka tega poročila je posneti, da je bila minulo leto glavna skrb odborova obrnjena na zidavo in vravnavo nove tiskarne. Pa če tudi se je moral pečati odbor z gmotnimi skrbmi, vendar ni zanemarjal namena društva, izdajati in razširjati dobre knjige in tiskovine, ter podpirati časopise v versko-narodnem in avstrijsko-patrijotičnem duhu vrevejane. O tem se prepričate vlecenjeni gg. društveniki iz naslednjih dejanj:

1. Bukvarna naša je tudi letos izdajala in zalagala „Duhovnega Pastirja“ s prilogo „Zbirka lepih izgledov“. S krepko homiletično in katehitično vsebino in s „pogledom na slovstvo“ ta mesečnik gotovo vrlo pospešuje verski napredek Slovencev. Dobrodejni njegov vpliv se širi celo med brate Hrvate. Hvala g. vredniku Antonu Kržiču in č. gg. sotrudnikom!

2. Razposlali smo jeseni č. gg. društvenikom društveni „Koledar“ za l. 1892. Tudi za prihodnje leto ga bodo dobili vsi doseđani udje do meseca oktobra. Prav tako ga bodo dobili tudi novi udje, če do tistega časa društvu pristopijo. Na posebne želje gledé koledarja se bo odbor, če le more, rad oziral.

3. Meseca julija smo izdali v g. A. Kalan-ovem prevodu krasno od vsega sveta občudovano okrožnico Leona XIII. o delavskem vprašanju v 2200 odtisih. Večinoma so knjižice pokupili prečastiti ordinarijati ljubljanski, lavantinski in tržaški.

4. Izdali smo tudi I. in II. zvezek „Povestij“, ponatisnjenih iz „Domoljuba“. Prepričani smo namreč, da se v dobi, ko se veselje do čitanja vzbuja od zadnje hribovske šole pa do prve visoke šole, more slabo berilo izpodrinuti le z dobrim berilom. In že doseđanja skušnja potrjuje, da smo pravo začeli, kajti ljudstvo rado sega po teh povestih. Ker so posamezni zvezki jako po ceni, so kaj pripravi, da se naročajo lahko tudi v večjem številu in brezplačno širijo med ljudstvo.

„Okrožnico kakor „Povesti“ je gospod Kalan društvu brezplačno prepustil. Podobno darilo je poklonil društvu meseca avgusta minolega leta prečastiti g. duhovni svetovalec Josip Kerčon, župnik v Predosljih, namreč rokopis „Šmarnc“ z imenom „Salve Regina“, kateri bomo prilično poslali med svet. Obema dobronikom bodi lepa zahvala.

5. Konec septembra nam je ponudil veleč. gospod Martin Poč, župnik na Vačah, rokopis: „Duhovski Poslovnik“, za kateri je od vseh krajev znašal tvarine skozi celih 10 let. Ker se je večak o vsebini knjige izrekel prav ugodno, je odbor — v strahu sicer, da se knjiga ne bode izplačala — vendar le sklenil, jo izdati in založiti. V svesti si je bil, da se bode s pomočjo te knjige znatno polajšalo slovensko uradovanje župnijskim, dekanjskim in drugim uradom.

To in pa ker je prav takrat izšel Helfertov „Geschäftsstil“ v novi izdaji, dalje Bazzanellov „Manuale“ in je začel izhajati Dannerbauer-ov „Geschäftsbuch“, je vplivalo, da smo z izdajo „Poslovnika“ nekoliko pohitili. Izšla sta doseđaj dva snopiča po 7 in 6 tiskanih pol. III. in IV. zvezek s stvarnim kazalom izdeta v kratkem. Gospodu pisatelju izrekamo prisrčno hvalo, ki je prepustil družbi brezplačno sad večletnega truda. Slovenskim duhovnikom pa knjigo toplo priporočamo v nakup.

6. Šesta knjiga, katero je društvo v minuletem letu založilo, je o. Nikolaja Mežnarič-a molitvenik „Pot v nebesa“ ali življenje udov tretjega reda sv. Frančiška Seraf., ki med svetom živijo, v 4. natisu. Gospod pisatelj jo v novem natisu ni več maral založiti, ker se je jeseni preselil iz Maribora

v nemški del Štajerske. Na ta molitvenik opozarjamo posebej voditelje tretjega reda in gg. duhovne pastirje.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Notranje dežele.

Prememba v ministerstvu. V resnih političnih krogih na Dunaju se govori, da odstopi v kratkem baron Prazak in bode ministrom za Češko imenovan grof Lev Thun, sedanjí namestnik na Češkem. Novi češki namestnik bode po plemenitah iz Windischgrätzove skupine. Taka prememba, ne bode za Čehe najugodnejša. Novi namestnik bi pač delal na to, da osnuje podobno srednjo stranko na Češkem, kakor je na Moravskem in tako pripravi Čehe v deželnem zboru v manjšino. Take srednje stranke so že več let nekaj idejal grofu Taaffeju. Prizadeval si je zelo, da bi tako srednjo stranko osnoval tudi v državnem zboru, kar se mu pa do sedaj ni posrečilo. Zeleti bi bilo, da bi taka prememba vsaj zjednila vse češke stranke, da se dobro pripravijo za odpor, ker sicer ne utegnejo razmere za Čehe še jako neugodno zasukati.

Vrejenje uradniških plač. Neki štajerski list je izvedel, da se je izrazil finančni minister Steinbach, da je želja cesarjeva, naj se zvišajo plače uradnikom treh najnižjih razredov. Dotični načrt o novem vrejenju uradniških plač se že izdeluje v finančnem ministerstvu. Z zboljšanjem uradniških plač obtežil se bode državni budget vsako leto za kakih 8 do 10 milijonov goldinarjev.

Mladočehi. V mladočeškem klubu precej močno agitujejo drug proti drugemu, kakor razvidimo iz nekega „Poslanega“ prof. Tilšerja, načelnika kluba. Iz tega „Poslanega“ izvemo, da je bil on dobil nalog, naj se pogaja zastraž volitve v delegacijo ne le z veleposestniki, temveč tudi Pernerjem, kar je tudi storil. Potem je parlamentarna komisija vsprejela tudi njega mej kandidate. Jedva so se razglasili kandidati, že se je začelo proti njemu zavratno delati in posledica temu je, da je v delegacijo bil voljen namesto njega aEim. Kako se je vse to vršilo, tega, pravi Tilšer, neče pa tudi ne more pojasniti. Mi mislimo, da je tukaj imel dr. Gregor roko vmes.

Ogersko. Vlada je dovolila, da se v kratkem snide srbski cerkveni kongres pod predsedstvom srbskega patrijarha v Karlovcih. Kongres se snide v oktobru. Kraljevi komisar bode baron Teodor Nikolić. Za pravoslavne Srbe je tak kongres velikega pomena, ker se ne bavi le z verskimi, temveč tudi z narodnimi zadevami. Pri Srbih na Ogerskem je posebno šolstvo v resni zvezi s cerkvijo. Ali madjarska vlada na ta cerkveni kongres tako močno vpliva, da ni misliti, da bi sklenil kaj koristnega za srbsko narodnost. Srbska duhovščina nima podpore iz Rima in skrb za rodino jej napravlja tudi mnogo skrbi, da ne more vsak svojih močij tako porabiti v duševni in gmotni blagor naroda.

Vnanje države.

Bolgarija in Rusija. Ruski listi odločno oporekajo pristnost diplomatskih spisov, katere je priobčila „Svoboda“. Temu pa tudi ruski listi ne morejo oporekati, da so ti dokumenti v kaj ozki zvezi s faktuimi dogodki. Posebno se nad tem izpodtikajo, da ruska vlada ni mogla nikdar se izreči, da se ne bode kaznoval, kdor bi umoril kneza Ferdinanda. Kdor je pazno čital ruske liste, je pred leti opazil, da so sami pisali blizu v jedrskem zmislu in bi torej ne bilo nič čudnega, ko bi bila ta misel izražena v kakem oficijelnem aktu. — Posebno se pa ruski listi hudujejo, da je vojno sodišče sodilo politične zločince v Bolgariji, ne pa navadno sodišče. Ta jeza je pa kar smešna, ker baš v Rusiji večkrat vojno sodišče sodi politične zločince, večkrat pa celo politično sumljive osebe brez sodbe administrativnim potom poženo v Sibirijo. Ko so v jednem slučaju porotniki oprostili tako zločinco, hitro se je ukrenilo, da take stvari več ne pridejo pred porotnike.

Italija. Sedanjí učni minister misli nekoliko preustrojiti gimnazije. Pred vsem misli vrediti pouk tako, da se bodo učenci naučili gladki jezik govoriti in pisati, če tudi se toliko ne nauče razkladanja starše italijansčine. Pri latinščini se bode posebno gledalo na čitanje klasikov, grščina se bode odpravila, pouk modroslovja omejit na logiko in dušeslovje, pri pouku zgodovine se bode posebno oziralo na novejši čas. Matematika in prirodznanstvo se bode ta učili v primerem obsegu za gimnazije. Sploh po ministrovih nazorih namen srednjih šol ni, vzgajati učenjake, temveč omikane ljudi, in po tem načelu se imajo gimnazije preustrojiti.

Nemčija. Malo je upanja, da bi se razstava v Berlinu zares priredila. Pruska vlada ne kaže zanj posebnega zaupanja, še manj pa razni fabrikantje. Badenska in saksionska vlada ste se izrekli proti svetovni razstavi. Kaže se, da se Nemci bojé, da bi razstava jim še škodovala. Če bi bila samo nemškonarodna razstava, bila bi preveč ubožna in bi vzbudila malo pozornosti, potem ko je prebivalstvo že videlo veliko francosko in potem še veliko razstavo v Chicagu. Po dveh tako velicah razstavah

je težko vzbuditi pozornost. Če bi bila svetovna, bi pa tuji izdelki potemnili domače in nemška industrija bi od razstave le škodo imela. Nemška obrtništva se še vedno ne more kosati n. pr. z angleško. Francozi bi jim na razstavi ne bili nevarni, ker bi se je ne udeležili.

Izvirni dopisi.

Iz Zagreba, 28. julija. Poznato je, da so mesta za vsak narod velike važnosti, kajti v njih se vsredotočuje vse, kar je plemenitega v narodu. Po mestih se goji duševna kultura, pa tudi v gmotnem pogledu odločujejo po navadi mesta napredek ali nazadek v posameznih narodih. Čim več in čim bogatejših mest ima posamezni narod, tem naprednejši je med ostalimi. Prav zanimiva je zategadelj statistika mest na Hrvatskem, ki je pred nedavnim priobčena v popisu mest in krajev kraljevine Hrvatske in Slavonije. Vseh mest je 20, ki imajo vrejene magistrature. Med temi mesti pa so neka prav znatna, podobna bolj trgovini nego pravim mestom. Tako Bag in Ivanić, ki nimata niti 1000 prebivalcev. Sploh pa so samo štiri mesta, ki imajo nad 10.000 prebivalcev, namreč Zagreb (38.000), Osijek (20.000), Zemun (13.000) in Varaždin (11.000). Vseh prebivalcev po mestih je naštetih 148.000, kar je naproti celokupnemu številu prebivalstva na Hrvatskem in Slavoniji (2.186.000) vendar le premalo. Potem pa imamo še devet mest, ki nimajo niti 5000 prebivalcev. Kaj premorojo taka mesta v velikem napredku, jasno je lahko vsakemu. Če ni v takih središčih prave privlačne moči, če ni premožnih podvzetnikov bodisi že v trgovini ali v obrtnosti, ne more se dotično mesto razvijati ter tudi ne prebivalstvo rasti. In ravno ta slučaj je pri naših mestih. Kako krasen položaj imajo naša primorska mesta, pa vendar razun Reke nobeno ne napreduje, ker jim je nesrečna magjarska trgovinska politika zaprla pot do vsakega napredka. Ravno tako je tudi s Siskom in Karlovcem, ki sta bila nekdanj na glasu zbog velike trgovine. Taka mesta tedaj ne morejo imeti nobenega vpliva na bližnjo okolico, kajti službe ni nobene, in prebivalci se radi tega tudi ne doseljujejo, nego celo iz mest izseljujejo. Na ta način naša mesta nazadujejo. A vrh tega se je po takih mestih pojavila nesrečna zakotna politika, ki hoče po posebnih priprošnjah današnje vlade izprositi kako korist le za dotično mesto brez obzira na splošno domovino. Na tak način pa se gubi pravi smisel za splošne zadeve domovinske ter ob enem stabi tudi prava domoljubna zavest, kar nam dokazujejo zadnje volitve v deželni zbor. Lokalni patrijarhat se goji po teh mestih v tolkeji meri, da ne more biti koristen za splošno domovino.

Tudi v narodnostnem pogledu je statistika naših mest prav poučna. Od 148.000 mestnih prebivalcev jih je neslovanskega porekla 34.000, in sicer 28.000 Nemcev in 6000 Madjarov. Poslednji so večidel uradniki pri železnicah ter se njihovega vpliva ni toliko bati kakor prvih, ki so pri nas večidel podvzetniki, obrtniki in tudi trgovci. Nemcev je največ v Zemunu, Mitrovici, Zagrebu, a v Oseku so celo v absolutnej večini. Vsi drugi naseljenci se v našej deželi prej ali kasneje premene v Hrvate, le Nemec tega ne, pa je zatoraj za nas najnevarnejši tujec, posebno še, če se pomisli, kako v novjšem času silijo živeti vse bolj proti iztoku. Pri nas naseljeni Nemci ne smatrajo naše zemlje za svojo domovino nego za nekakšno naselbino, v katere se ima pripraviti pot drugim Nemcem ter počasi vse ponemčiti. Zatorej se pa tudi ne nauči našega jezika, ne poprime naših običajev, nego zahteva od vlade svoje nemške šole, kar se jim na žalost tudi daje. Nemec je povsod enako drzovit, če že ne more gospodariti, vsaj zapovedati mu ne sme nobeden. Vgnezdijo pa se med Slovane lukavo kot lisica, ali karneje hoče zapovedovati. Na Nemce bo moral naš narod bolj paziti ter jih prisiliti, da se uče hrvatski in da njihovo potomstvo ne ostane tako tuje naproti naši domovini, kakor je to dozdaj bivalo, le na tak način naj jim bode na Hrvatskem obstanek zagotovljen.

Iz Linca, dne 26. julija. (Shod avstrijskih katolikov.) Zglasitve, k linškemu shodu avstrijskih katolikov se tako množe iz vseh avstrijskih kronovin, da ni dvojiti, da bode linški shod prelepa manifestacija avstrijskih katolikov.

Slavnostni govorniki v posameznih zborovanjih in poročevalci posamičnih odsekov so že določeni, istotako vspej vsemu shodu. Vse težišče shoda je v tem, da se katoliška vera in versko življenje oživi

in da se utrdi katoliška zavest. Slavnostni govorniki so nastopili: dr. Ebenhech, baron di Pauli, tirolski drž. poslanec; župnik Danner iz Solnograda, baron Morsey, štirski državni poslanec; princ K. Schwarzenberg iz Češke; kanonik dr. Jeglič iz Sarajeva; princ Alojzij Liechtenstein z Dunaja; grof Sylva-Taroucca, državni poslanec; prelät prof. dr. Chotchowski iz Krakova; dr. Fr. Schindler, vseučilišni profesor z Dunaja; profesor V. Stolberg z Morave; dr. Kathrein s Tirolskega, škof dr. Doppelbauer iz Linca in P. A. Weiss iz Freiburga v Švici.

V obče so katoliški shodi takorekoč jedino sredstvo, s kojim si more katolištvo veljavno in odločno priboriti uresničenje svojih terjatev tudi v političnih vprašanjih. Oziroma se na Avstrijo. Ni-li baš Avstrija pozorišče različnih in, žal, tožnih naporov in bojev? Ali nas ne uničujejo baš pogubljeni vsi verskega prepričanja in čustva? Tega bednega suženjskega jarma svobodnega framasonstva, „liberalizma“, židovskega izkoriščanja kakor tudi drugih tiranizirajočih močij se ne bomo prej otresli, dokler naše ne bomo vzeli Kristovega jarma.

Radi tega mora tudi vsem avstrijskim narodom biti prva skrb, da krščanska vera zopet s polno silo povsodi procvita po deželah in sredi vseh avstrijskih narodov, da bi ne bile samo ohranjene neumrjoče duše, temveč da bi vsi avstrijski narodi brez bojev in nasilstva poleg sebe tudi v miru in pokoju živeli v svoji domovini in v rodbinah.

V dobi, ko zaslepljeni anarhizem in neverski socijalni demokratizem vedno bolj vrasčata, v dobi, ko po nekaterih krajih i v veri počenja „realizem“ pokazovati svoje rožičke, morajo biti katoliški shodi program vseh, kedor s svojo dušo, s svojo domovino in z bratom svojim danes in bodočno pošteno in dobro misli. Kam bi pa prišli v sedanjih razmerah? Ne s frazami in puhlim deklamovanjem in gluhim „realizmom“, temveč v krščanstvu bomo dospeli do svojega pozemeljskega cilja...

Jako radostni pojav pri linškem shodu je pojav, da se ga bode udeležilo tudi katoliško študentstvo visokih šol iz posamičnih avstrijskih dežel in da se ima na linškem shodu založiti popolnem vednostno združenje krščansko in katoliško mislečih visokošolcev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. avgusta.

(Umrli) je danes zjutraj ob pol 2. uri gospod **Ivan Zupan**, umirovljeni kraljevi profesor zagrebske velike gimnazije in brat veleč. gospoda profesorja in slojzijeviskega ravnatelja Toma Zupana, petkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče v 49. l. svoje starosti. Pogreb bode iz tukajšnje hiralnice pri svetem Jožefu jutri 2. avgusta ob 7. uri zvečer. N. v m. p.!

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premesčeni so č. gg.: Josip Debevec, kapelan v Trnovem, za učnega prefekta v duh. semenišče; Matija Mrak od sv. Jakoba v Ljubljani in dr. Ivan Krek iz Ribnice za kapelana in vikarija pri stolni cerkvi v Ljubljani; Ivan Plečnik iz Podbrezja v Trnovo v Ljubljani; Leopold Picigas iz Idrije k sv. Jakobu v Ljubljani; Anton Mali z Blok v Podbrezje, A. Znidaršič od fare pri Kostelu v Ribnici; Josip Pristov iz Sostrega v Gorje; Rudolf Gregorič iz Žirov v Predvor; namešteni so semeniški duhovniki: Ivan Renier v Trzinu, Leopold Raktelj v Knežaku, Ivan Debelak v Šent-Lovrencu, novoposvečenci: Alfonz Levičnik v Cirknici, Josip Gruđen v Idriji, Josip Benkovič v Doberničah, Gustav Koller v St. Jurju, Martin Kerin pri Fari pri Kostelu, Karol Lenassi na Blokah, Ivan Jelenec v Dragatušu, Josip Cegnar v Žireh, Karol Dornik v Sostrem, Matej Kos v Starem Trgu pri Poljanah. Premesčena sta tudi č. g. Ign. Koren, administrator na Vrhu, kot kapelan v Moravče, č. g. Josip Kramarič, kapelan v Hinjah, na Vrhu.

(Kaničično vmeščen) je bil danes čast. gosp. **Gaspar Majar** na župnijo Sveto Goro.

(Treščilo) je, kakor se nam poroča iz Cerkijan v petek dne 29. t. m. na Zgornjem Berniku v novo dodelani skedenj, v katerem so prvokrat mlatili. Mlatičem se ni nič hudega zgodilo. Pogorela sta skedenj in hiša Pavovčeva ter sosednja hiša Trepanova, ki je zavarovana za 400 gld. V treh mesecih trije požari!

(Povodom cesarjevega rojstvenega dne) se je včeraj na tukajšnjem c. kr. deželnem strelišču pri-

čelo slovesno streljanje, ki se bode nadaljevalo in končalo dne 7. t. m. z razdelitvijo dobitkov.

(Umrli) je dne 31. julija v Stangi Ana Sajč, rojena Salomon, iz prečinske duhovnije, mati čast. gosp. župnika. Priporoča se sorodnikom, prijateljem in znancem v molitev.

(Velik pretep) je bil v soboto zvečer v Koldvorskih ulicah. Trije delavei pri telefonski zvezi, Anton Burger, Valentin Friškovič in Janez Kern, so napali redarja Detelo, ki se je moral braniti s sabljo in je Bugarja močno ranil na glavi. Redarju so priskočili na pomoč dva enoletna prostovoljca in dva druga redarja, ki so razgrajalce ukrotili ter včeraj izročili deželnemu sodišču.

(Nove orglje) za dekanijsko cerkev v Vipavi je umetnik g. Fr. Goršič ravnokar izgotovil ter jih interesantom v razgled in poskušnjo ponudil (Prečne ulice št. 6). Natančnejši opis prepuščajo vipavskim gospodom, omenimo tu le kratko, da veliko delo v lepi omari šteje 20 poječih spremenov (med njimi dva jezičnika) na dveh manualih in pedalu; k temu še 4 manualne in pedalne sklepe in 4 zbiralnike v jako elegantni igralni mizi. Glas polnih orgelj je impozanten, posamezni spremeni se odlikujejo po znani fini Goršičevi intonaciji; izmed njih le imenujemo nežno Eolino 8', Salicional 8', čarobni Undamaris 8', karakteristično Gambo 8', lepi goselni principal 8' in Oboe 8', mogočni principalbas 16' itd. Vse delo je — po sodbi zvedencev — dika domače umetnije in smelo trdimo, da malokatera stroka cerkvene umetnosti se je na Kranjskem do tolike dovršenosti vspela, kakor jo tu vidimo. Naj si je torej ogledajo prijatelji cerkvene glasbe; do četrtka je to še mogoče.

(Odbor „Slov. pevskega društva v Ptuj“) uljudno prosi vse tiste gg. p. n. poverjenike, kateri še neso pobrali in odposlali doneskov, naj to storé v teku tega tedna, da bode mogoče račun skleniti o pravem času.

(Pevsko društvo „Lira“ v Kamniku) slavi dne 14. avgusta t. l. desetletnico. — Ker isti dan slavi tudi desetletnico slavno društvo prostovoljnih ogojčev, se je nadejati najlepše slavnosti.

(Kopalnica.) Na Štani je bilo doslej 1514, v Rimskih Toplicah 636, v Gleichenbergu 3292 gostov.

(Razglas.) Vsled naznanila c. kr. trgovinskega ministerstva po odloku kralj. španske vlade od dne 28. maja t. l. ni potreba več pri blagu, ki se prevaža preko francoskega na Španijo, priložiti potrdil o prevozuji.

Telegrami.

Dunaj, 31. julija. Ravnatelj kmetijsko-kemiškega poskuševališča v Gorici, Ivan Bole, je odlikovan z redom železne krone tretje vrste.

Dunaj, 31. julija. Govori se, da pojde minister dr. baron Pražak v kratkem v pokoj.

Schönhausen, 1. avgusta. Knez Bismarck se je včeraj vrnil.

Peterburg, 1. avgusta. Dne 29. t. m. je v raznih krajih na Ruskem zbolelo za kolera 1482 oseb. umrlo pa 971.

Umrli so:

29. julija. Jakob Sedej, markir, 39 let, Turjaški trg 5, kap na možganih. — Marjeta Březina, ognjičarjeva hči, 1 mesec, Ulice na Grad 8, katar v črevih.

Tu je!

29. julija.

Pri **Matiču**: Horn; Steiner; Zekoll s sinom; baron Ende s rodbino; Plesch, tovarniški uradnik; Schreyer, knjigovodja; Lotz in Klein, potovalec, z Dunaja. — dr. Herman Jeser in Friderik Jeser iz Inomosta. — Šimec, mornarski uradnik; Conarde, mornarski poročnik, iz Pulja. — Höferer, potovalec, iz Brna. — Brandstetter, zasebnik, iz Grada. — Casper, potovalec, iz Prage. — Jeser, inženir, iz Trsta. — Wogrinz, tesarski mojster, iz Brežic.

Pri **Sora**: Prossinag; Plesch, Pfeiffer, zasebniki; Prossinag, Löwith, Steiner, Bantadi, trgovci, z Dunaja. — Goldschmied, trgovec; Maurer s sinom, in dr. Martinolich, odvetnik. — Plach, mornarski inženir, s sopogo. — dr. Schmidinger, notar iz Kamnika. — Blažek, notar, iz Žužemberka. — Pfeiffer iz Tržica. — Schwager, zasebnik, s hčerjo, iz Starega Trga. — Jagoditsch, trgovec, iz St. Polten-a. — Koy, trgovec, iz Travnika. — Martin, trgovec, iz Norimberka. — Schwarzkopf, trgovec, iz Brötterode. — Bizjak iz Ternovega. — Segalla iz Rakeka. — Martor, inženir, iz Mödlinga.

Pri **bavarskem dvoru**: Stauber, potovalec, z Dunaja. — Petschauer iz Kočevja. — Peris, vinotičec, iz Jaske. — Jug, kavarnarjeva soproga, iz Zagreba.

Vabilo na naročbo.

S 1. avgustom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEČ“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. Četrto leta 3 gld.

Pol leta 6 „ Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gld. Četrto leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Vremensko sporočilo.

Dan	Ca	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			brat
30 7. u. zjut.	736.5	14.3	sl. vzh.	megla	0.00
8. u. pop.	736.6	25.0	sl. jvzh.	jasno	
9. u. zveč.	737.6	21.2	sl. jzap.	oblačno	
31 7. u. zjut.	735.9	2.04	brezv.	jasno	0.00
8. u. pop.	733.9	2.92	sl. jzap.	del. jasno	
9. u. zveč.	732.6	2.04	sl. sever	„	

oređna temperatura obeh dni 20-2° in 23-3°, oziroma za 0-6° in 3-5° nad normalom.

Svileno blago za neveste črno, belo, pisano itd. od 45 kr. do gld. 15-65 — gladko in damasto (do 300 vrst) razpošilja poštine in colnine prosto **svilarnica G. HENNEBERG** (e. in kr. dvorni založnik), Zürich. — Vzorec z obratno pošto. — Pisma 10 kr. porto. 160 3 (9)

Za pogorelce v Velikem Otoku pri Postojni je daroval čast. g. župnik Ivan Lavrenčič v Boštani 5 gld.

Zahvala.

Za obilno udeležbo pri pokopu, za krasne vence, za prijateljsko sočutje v bolezni in po smrti moje nepozabne rajne sestre

Frančiške

izrekam vsem p. n. znancem in prijateljem najtoplejšo zahvalo, isto tako tudi gg. pevsem sodražkim za gniljivo petje v cerkvi in na pokopališču.

Nova Štifta, dne 29. julija 1892.

353 1

Karol Klinar,

Zahvala.

Prečastiti gospod **TOMO ZUPAN**, konzistorijalni svetnik in član c. kr. deželne šolskega sveta kranjskega, mi je poslal povodom smrti svojega brata, umirovljenega gospoda kr. gimnazijskega profesorja **Ivan Zupan-a** petdeset goldinarjev s pozivom, da ta znesek razdelim med najubožnejše bolnike mesta ljubljanskega.

Drage volje ustrezem ti želji in pred vsem v imenu obdarovanih javno izrekam najudanejšo zahvalo blagovrnemu gospodu dobrotniku.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1892.

352 1

Župan: GRASSELLI.

Tinktura za želodec

pripravlja lekarnar **Gabrijel Piccoli**. 261 6

Ta tinktura za želodec je sredstvo, ki lahko, vendar zdatno krepiča opravi prebavnih organov in pospešuje odprt život. Dr. Hager, doktor filozofije in medicine itd. itd. v Frankobrodu n. O., in prof. Knapitsch, zapriseženi sodnijski kemik v Ljubljani, sta to tinkturo za želodec kemično analizovala in soglasno našla, da ni drastično sredstvo.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkih po 12 steklenic in več. Zabojček z 12 steklenicami stane gld. 1.36, s 24 gld. 2.60, s 36 gld. 3.84, s 44 gld. 4.26, 55 steklenic tehta 5 kg. s pošto teže in velja gld. 5.26, 110 steklenic gld. 10.30. Poštino plača vedno naročnik. — 1 steklenica 10 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnana naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo.

350 1

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest o smrti našega iskrenoljubljenega so-proga, tasta in starega očeta, gospoda

Jakob Zupančič-a,

zidarskega mojstra, meščana in posestnika,

kateri je danes, ob 2. uri po noči, po dolgi in mučni bolezni, previden z vsemi svetimi zakramenti za umirajoče, v 72. letu svoje starosti, mirno ter Bogu udano izdahnul svojo dušo.

Truplo ranjega pokojnega bode dne 2. avgusta ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti Kravja dolina št. 9; k sv. Krištofu preneseno in položeno v rodbinsko rakev.

Svete maše za dušo ranjega bodo se brale v farai cerkvi sv. Petra.

Dragi ranjki bodi priporočen v blag spomin in pobožno molitev.

V LJUBLJANI, dne 1. avgusta 1891.

Žalujoči ostali.

351 1

Tomo Zupan, vodija v Alojzijevišči, imenom svojih sorodnikov in v svojem imenu naznanja žalostnim srcem, da se je 1. avgusta ob polu dveh zjutraj — po večkrat prejetih vseh ss. zakramentih za umirajoče ter na Gospodnji prihod lepo pripravljen — v 49. letu svoje dobe preselil na oni boljši svet, kjer ni ločitve več in ne solza, ljubljani mu brat, blagorodni gospod

IVAN ZUPAN,

umirovljeni kralj. profesor zagrebške velike gimnazije.

Truplo predragega ranjega se prenese iz hiralnice pri sv. Jožefu (Kravja dolina št. 11) v torek, 2. avgusta, ob sedmih zvečer na pokopališče sv. Krištofa ter tu položi v rodbinsko rakev k večnemu miru.

Svete maše zadušnice se bodo brale v cerkvi presv. Jezusovega srca v Ljubljani, sredo, 3. avgusta, zjutraj ob polu šestih.

Osmi dan po ranjem bode sabota, 13. avgusta, ob sedmih zjutraj, na Ródinah, brezniške župnije, kjer počiva večina naših nepozabljenih umrlih.

Vsem učencem, ki Vam je bil blagi pokojnik vselej usmiljen učitelj; vsem prijateljem, ki si Vas je pridobil bivajoč tako pogostoma in tako rad doma, v rodni zemlji, in Vam, mu milin — izven ože naše domovine — vsem Vam budi priporočen v trajen spomin in v pobožno molitev,

LJUBLJANA, 1. avgusta 1892.

Preselitev knjigoveške obrti.

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem premestil svojo

knjigoveznico

s Poljanske ceste št. 10 v

Šelenburgove ulice 6 nasproti glavne pošte.

Zahvaljujem se svojim cenjenim naročnikom za dosedaj mi izkazano naklonjenost, ob enem pa se priporočam i nadalje v obila naročila, katera hočem izvrševati elegantno, dobro, vestno po možno nizki ceni. Velespoštovanjem

Ivan Bonač,

knjigovez.

354 3—1

V postojinski jami

priređi se

dne 14. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne

izvanredna veselica

z električno razsvitlavo, kakor o binkošti vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 gld. — Otroci pod 10 leti so vstopnine prosti.

349 3—1

Dunajska borza.

Dne 1. avgusta

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	113 „ 90 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 45 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	995 „ — „
Kred. tne akcije, 160 gld.	312 „ 25 „
London, 10 funtov strl.	119 „ 50 „
Napoleonondor (20 fr.)	9 „ 50 „
Cesarski cekini	5 „ 67 „
Nemških mark 100	58 „ 50 „

Dne 30. julija.

Ogerska zlata renta 4%	110 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 45 „
4% državne srečke l. 1854.	140 „ 25 „
5% državne srečke l. 1860.	100 „ — „
Državne srečke l. 1864.	100 „ 50 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 15 „
Zastavna pisma	100 „ 25 „
Kreditne srečke „ 100 gld. „	191 „ 50 „
St. Genois srečke. 40 gld.	63 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 45 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ 75 „
Salmove srečke, 40 gld.	61 „ — „
Windischgraezove srečke, 20 gld.	59 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2815 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97 „ 80 „
Papirni rubelj	1 „ 18 „
Laških lir 100	45 „ 85 „

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

L. Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4 1/2% gallškega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

45.000 goldinarjev

dobi se z jedno

zemljiško-kreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dne 16. avgusta!